

ZNAČI TO JE
**SEKSUALNO
ZLOSTAVLJANJE?**

Način na koji te gledaju i dodiruju izaziva ti nelagodu?

Podijeljene su neke gole fotke?

Sumnjaš u skrivene namjere?

Nisi siguran(a) da i ti želiš isto?

Je li pokrenut krivični postupak?

**NISI JEDINA OSOBA
KOJA IMA PITANJA.**

**PROČITAJ PRIČE
DRUGIH I SAZNAJ KOJA
SU TVOJA PRAVA!**

DRAGO MI JE DA SI MI REKLA!

Šta se dešava dušo? Sinoć si došla kući jako iznervirana.

Nije ništa...

Do sad si se uvijek sa sastanka s momkom vraćala nasmijana, pa zato.

Kažem ti, nije ništa!!!

Dobro. Tu sam ako želiš razgovarati.

Ništa posebno, posvadali smo se...

Sunce moje, baš mi je žao. Šta se desilo?

...i onda mi je rekao da ja njega ne volim...

A zašto bi on to pomislio?

Nemam pojma... ustvari...zapravo. Obećaj da se nećeš naljutiti.

Probaću :)

Dakle, mi još nismo...hoću reći...on tvrdi da drugim djevojčicama kojima je 15 godina nije frka da spavaju s nekim. Ali ja uopće ne pravim neku frku oko toga!! Stvar je u tome što smo se tek počeli zabavljati...i... ja... dakle... razumiješ šta želim reći.

Razumijem. Nisi još spremna ili ne želiš da se to sada desi.

Upravo tako!

Prije prvog puta (i svaki drugi put), najvažnije je da si sigurna da to želiš i da tvoj partner želi isto što i ti.

On kaže da ne bi uopšte oklijevala da spavam s njim da ga stvarno volim.

Ljubav i voljeti nekoga nije isto što i želja da budemo s nekim.
Ti osjećaji se odvojeno javljaju.

Ne razumijem. Jer on mi se stvarno svida...

Ako niste oboje za to, a on te emotivno ucjenjuje ili izlaže pritisku, to samo dokazuje da mu je važnija njegova volja od tvojih osjećaja ili namjera.

Ali ja ne želim da ga povrijedim. Ne želim da prekine samnom...

Naravno, ljubavi. Međutim ovdje se radi o njegovoj sposobnosti da kontroliše svoje strasti, a ne o tome da li si ti kriva. Ti stoga ni na koji način nisi odgovorna za njegova osjećanja.

Da li to onda znači da on mene ne voli?

Ne znam, možda on misli da te voli, ali ljubav se nikada ne iskazuje kao nasilje ili pritisak.

Tako me stid pričati o ovom...

Drago mi je da si mi rekla. Također sam vrlo ponosna na tebe što si smogla snage da kažeš ne!

roditelj

O SEKSUALNOSTI NIJE UVJEK LAKO RAZGOVARATI. NAROČITO AKO SE U TEBI JAVLJAJU OSJEĆAJI POPUT SRAMA, KRIVICE ILI STRAHA KADA O TOME PRIČAŠ.

NISI SAM(A)! AKO TE NEŠTO TIŠTI ILI TRAŽIŠ ODGOVOR NA NEKA PITANJA OBRATI SE ODRASLOJ OSOBI U KOJU IMAŠ POVJERENJA. TO MOŽE BITI RODITELJ, ČLAN PORODICE, NASTAVNIKA, PSIHOLOGA, BILO KO KOME SE MOŽEŠ POVJERITI I KOGA ĆEŠ SASLUŠATI.

TVOJA SPOSOBNOST DA DAŠ PRISTANAK OVISI O TOME KOLIKO IMAŠ GODINA: SAMO DIJETE KOJE JE NAPUNILO ZAKONSKI PROPISANU DOB ZA STUPANJE U SEKSUALNE ODNOSE MOŽE DATI VALJAN PRISTANAK NA INTIMNU VEZU.

SEKS JE SAMO ONO NA ŠTO STE OBOJE PRISTALI. SVE DRUGO PREDSTAVLJA NASILJE. ZLOSTAVLJANJE JE I AKO TE NEKO ISKORISTI JER SI ONESPOSOBLJENA, U PIJANOM STANJU ILI BEZ SVIJESTI I NISI U STANJU DONIJETI ISPRAVNU ODLUKU O SITUACIJI.

NIKADA TE NE TREBA BITI STID ŠTO TRAŽIŠ POMOĆ!

AKO NE ZNAŠ KOME DA SE OBRATIŠ, POZOVI BESPLATNI TELEFONSKI BROJ ZA POMOĆ I RAZGOVARAJ S NEKIM KO ĆE TE RAZUMJETI I KO TI MOŽE POMOĆI DA DONESEŠ ODLUKU.

**PRONABI SVOJU BESPLATNU LINIJU ZA POMOĆ OVDJE:
[HTTPS://WWW.CHILDHELPLINEINTERNATIONAL.ORG/ CHILD-HELPLINES/CHILD-HELPLINE-NETWORK/](https://WWW.CHILDHELPLINEINTERNATIONAL.ORG/CHILD-HELPLINES/CHILD-HELPLINE-NETWORK/)**

**EVROPSKI BROJ ZA SAVJETOVANJE
I PODRŠKU DICEI: 116-111**

TO SE DAKLE SMATRA SEKSUALNIM NASILJEM?

Možda ste čuli da je nastavnik fizičkog napustio školu i ja sam tu da s vama o tome porazgovaram.

Je li zaista izbačen iz škole?

Meni su rekli da je izbačen iz škole jer ga je jedan roditelj optužio da je seksualno zlostavljao djevojčicu.

Škola je dužna da te zaštitи od seksualnog zlostavljanja. To znači da te niko ne smije dodirivati ako ti na to ne pristaješ. Naročito ako se radi o nekome ko je za tebe odgovoran.

To se dakle smatra seksualnim nasiljem?

Da, međutim nije uredu ni da ti neko upućuje komentare ili nudi nešto što ti stvara osjećaj nelagode, poniženosti i srama.

Dobro, ali šta ako je ona to pogrešno shvatila?

Ako se radi o nečemu uvredljivom, to se mora istražiti, bez obzira ko je počinilac. Zato je važno da se odrasli o tome informišu.

**Čuo sam i da je vrijedao djevojčicu u svačionici.
Ali mislim da se on samo šalio...**

Svi oblici nasilja su zabranjeni. Zlostavljanje je i kada se neko šali na tvoj račun ili jednostavno ispriča uvredljivi ili bezobrazni seksualni vič koji te posrami.

Mislim da mu se ona samo svidiла i ništa drugo. Drug mi je rekao da su provodili dosta vremena skupa nakon treninga.

Da, i ja sam čuo da su se zabavljali.

Iako odnos između nastavnika/nastavnice i učenika/učenice može ličiti na ljubav, u tom odnosu ne postoji ravnoteža snaga jer nastavnik/nastavnica jednostavno zloupotrebljava autoritet i povjerenje učenika/učenice, što nikad nije uredu.

Ali šta ako je ona pristala?

To nije bitno. Ovdje se uvek radi o slobodnom i nezavisnom izboru. Učenik zapravo ne može dati slobodan pristanak jer nastavnik ima moć nad njim, zbog čega su takvi odnosi uvek zabranjeni.

I njihova je krivica ako dopuste da se to desi...

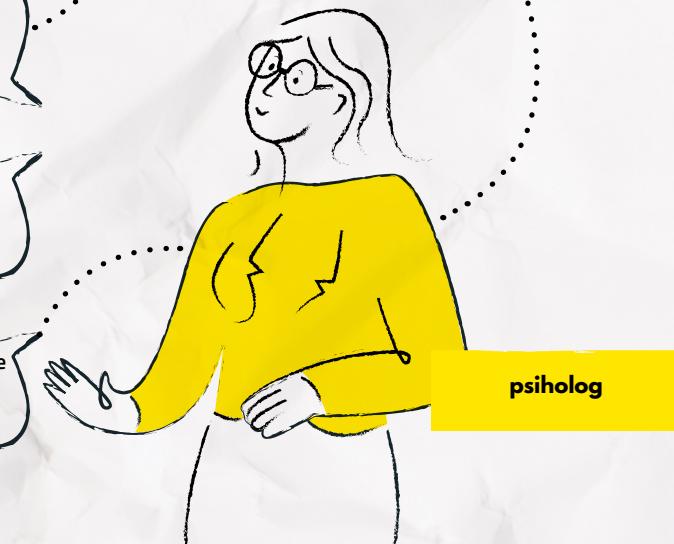
Seksualno zlostavljanje nikada nije djetetova krivica. Većina slučajeva se nikada ne otkrije jer se dijete srami onog što mu se desilo ili krivi sebe. Seksualno prisiljavanje i prijetnje uvek predstavljaju krivično djelo.

SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE JE KAŽNJIVO ČAK I AKO GA POČINI RODITELJ, NASTAVNIK, TRENER ILI NEKO NA KOGA SE UGLEDAŠ I O KOME ZAVISIŠ, PA ČAK I AKO JE RIJEĆ O DRUGOM DJETETU ILI MLAĐOJ OSOBI. TO PODLIJEŽE VRLO STROGIM PROPISIMA I KAZNAMA.

VIERUJ SVOM PREDOSJEĆAJU DA NEŠTO NIJE UREDU, ČAK I AKO SI SAMO NEŠTO VIDEO/VIDJELA ILI ČUO/CULA O ZLOSTAVLJANJU. OBAVIESTI O TOME NEKOGA KOME VJERUJEŠ KAKO BI PRONAŠAO/PRONAŠLA PRAVO RJEŠENJE KOJIM ĆE ŽAŠTITITI SEBE I SVOJE PRIJATELJE.

INTIMNI KONTAKT IZMEĐU NASTAVNIKA I UČENIKA JE UVJEK ZLOSTAVLJANJE. KAO I U DRUGIM SLUČAJEVIMA SEKSUALNOG ZLOSTAVLJANJA, ODGOVORNOST JE UVJEK NA ODRASLOJ OSOBI I UČENIK NIJE KRIV.

AKO TE NEKO PROTIV TVOJE VOLJE PRISILJAVA NA SEKSUALNU AKTIVNOST, TA OSOBA ČINI KRIVIČNO DJELO. NIKO TE NE MOŽE PRISILITI DA SE S NJIMA SASTAJEŠ, GRLIŠ ILI LJUBIŠ. TAKOĐER JE KAŽNJIVO DA TE NEKO PRITIŠĆE SVOJIM TIJELOM, DODIRUJE, MILUJE ILI TJERA DA GLEDAŠ PORNO FILM. TAKOĐER JE ZABRANJENO DA TE NEKO PROTIV TVOJE VOLJE DODIRUJE PO SPOLNOM ORGANU, DA TE PRISILJAVA DA PRED NJIMA MASTURBIRAŠ ILI DA IMAŠ SEKS S NJIMA.

psiholog

ŠTA AKO ON IMA SKRIVENE NAMJERE?

Zdravo, nikada prije nisam zvala, ali treba mi savjet jer imam prijateljicu i...malo sam zabrinuta za nju.

Zdravo! Drago mi je da si me pozvala.

Donedavno je stalno pričala o tome kako će polagati prijemni za neki jako dobar program, a sad je skoro nikako nema u školi, ima dosta izostanaka.

Da se nije nešto desilo?

Ima novog prijatelja, nekog starijeg tipa s kojim se često viđa.

Šta mi još možeš reći o tome?

Upoznali su se na zabavi, u domu za djecu nam je inače zabranjeno da izlazimo navečer, ali se ona iskrala tu noć. Od tad je stalno s njim, sa mnom skoro da i ne priča više. On dođe po nju autom, stalno je negdje vodi, u kino, u grad, na druga mjesta.

Razumijem da ovo mora biti jako teško za tebe.

Tako da se ona potpuno promjenila. S nama se rijetko druži, a i kad se družimo, skroz se čudno ponaša, sve živo je nervira, misli da može raditi šta hoće.

Možeš li s njom popričati o tome?

U zadnje vrijeme se vrlo rijetko viđamo. Ponekad mi odgovori na četu ponaša se čudno čak i kad je kod kuće, nekad me sva sretna izgrli, a nekad samo zalupi vratima iza sebe.

Dobro je što si odlučila da pozoveš ovaj broj jer postoji mogućnost da je tvoja prijateljica u vezi u kojoj se njoj neke stvari sada jako sviđaju, ali to može biti opasno.

Zašto bi to moglo biti opasno?

Ponekad se dešava da odrasli izgrade blizak odnos sa djecom, da zadobiju njihovo povjerenje, da im posvećuju posebnu pažnju i poklanjaju skupe stvari, ali ne zato što im se sviđaju, već da bi ih naveli da rade određene stvari i da se dijete osjeća kao da ne može reći ne čak i kada se nađe u situaciji koja mu se ne sviđa.

Ja ne poznajem tog tipa, ali poludiću ako povrijedi moju prijateljicu...

Jesi li ikome drugom ovo ispričala, nekoj odrasloj osobi?
Možda su u školi primijetili da se nešto dešava.

Ona će me zamrziti ako budem pričala o tome.
Ali s njom je prosto nemoguće razgovarati!

To nije njena krivica, a nije ni tvoja, a nju treba zaštiti od tog tipa. Ako se nekome obratiš da bi joj pomogla to ne znači da si je izdala, već da si se zauzela za nju.

Drugi su stigli. Moram ići.

DJECI JE NA RASPOLAGANJU BESPLATNA I ANONIMNA LINIJA ZA POMOĆ. AKO ŽELIŠ S NEKIM POPRIČATI O SVOJIM RAZMIŠLJANJIMA, AKO SE OSJEĆAŠ USAMIJENO, NE ZNAŠ KOME DA SE OBRATIŠ, POZOVI BROJ ZA POMOĆ. LJUDI KOJI TAMO RADE ČE TE SASLUŠATI I PRIHVATITI.

EVROPSKI BROJ ZA POMOĆ I PODRŠKU DJECI: 116-111.
PRAVODRŽNO SVJETOVANJE
<https://www.childhelplineinternational.org/child-helplines/child-helpline-network/>

AKO IMAŠ LOŠ PREDOSJEĆAJ ILI TI SE ČINI DA NEKO IMA SKRIVENE NAMJERE PREMA TEBI ILI TVOM PRIJATELU ILI PRIJATELJICI, RAZGOVARAJ SA ODRASLOM OSOBOM U KOJU IMAŠ POVJERENJA!

AKO NEKO KORISTI DJECU U SEKSUALNE SVRHE, A ZAUZVRAT DOBIVA POKLONE, ALKOHOL, CIGARETE, OBECANJA ILI NOVAC, TO SE SMATRA ISKORISTAVANJEM PA ČAK I DJEĆIJOM PROSTITUCIJOM. KO GOD KORISTI DIJETE ZA TE SVRHE, UBJEĐUJE GA I PRISILJAVA NA TO, ČINI KRIVIČNO DJELO.

NIJE BITNO DA LI DIJETE IMA DOVOLJNO GODINA DA MOŽE DATI PRISTANAK NA SEKS, AKO ODRASLA OSOBA NEŠTO DAJE DA BI ZAUZVRAT IMALA SEKS SA DJETETOM, TO JE UVIJEK KRIVIČNO DJELO.

linija za pomoć

SASTANAK S NEKIM

Ćao, imaš li minutu?

Naravno. Šta ima? Dugo se nismo vidjeli!

Pa, svašta se dešava... Ima jedan tip, već neko vrijeme se dopisujemo.

Super! Upoznali ste se online?

Da. On se meni prvi javio, počeli smo četovati i tip je baš super. Potpuno razumije kroz šta prolazim jer su i njega maltretirali u školi kao i mene. Ali, reći ću samo da su njegovi roditelji puno lakše prihvatali vijest da je gay.

Jeste li se ikako sastali?

Pa u tome i jeste stvar. On nije odavde, ali ovaj vikend dolazi ovamo i hoće da se nađemo.

Pa to je baš uzbudljivo! Šta još znaš o njemu?

Vrlo je pažljiv, uvijek ga interesuje šta se kod mene dešava, mislim da zna sve o mojim prijateljima do sad. Usput rečeno, ima vozačku pa pretpostavljam da je stariji od 18.

Jasno mi je. A ima li ikakvih fotki na svom profilu?

Naravno, nema gdje nije putovao. Provjerio sam da li mu je profil lažan, ne brini.

I kakav je tvoj dojam?

Pa ne znam. Čini mi se da je ok... Pošto on uvijek slika njega obično nema na slikama. Ali ima pratnje na Insta i na Snapchatu je.

Ništa te ne košta da budeš oprezan. Jeste li pričali preko kamere?

Ne, on hoće da to bude „blind date“.

Razumijem, ali ipak je bitno i korisno da razmisliš o ovoj situaciji. Ako odlučiš da se sastaneš s njim jer si ocijenio da nema opasnosti, bar reci nekome gdje ćeće se naći, po mogućnosti nekoj odrasloj osobi, koja će znati gdje se tačno nalaziš i s kim si.

Da, naravno. Ali moji roditelji bi poludili. Drug će mi biti kod njegovog oca...al' imam jednog rođaka koji je prilično kul.

To je dobra ideja. Ne bi bilo loše i da on bude tu negdje u blizini. Gdje ste dogovorili da se nađete?

Pokupiće me nakon časa plivanja i onda idemo praviti neke fotke. Ima neki projekat i kaže da bih se ja dobro uklopio.

Znam što želiš reći, ali...

Šta je najgore što mi se može desiti?

Ti znaš da po zakonu ti odlučuješ o tome da li želiš s nekim imati seks ili ne, ali to ne znači da on može da radi s tobom što hoće ako ti to ne želiš. Nikakve slike, ništa!

Ured...

Zapravo, zar ne misliš da bi bilo bolje da se nađete negdje gdje ima više ljudi? Baš je počeo igrati novi film.

Volio bih kad bi to tako moglo...

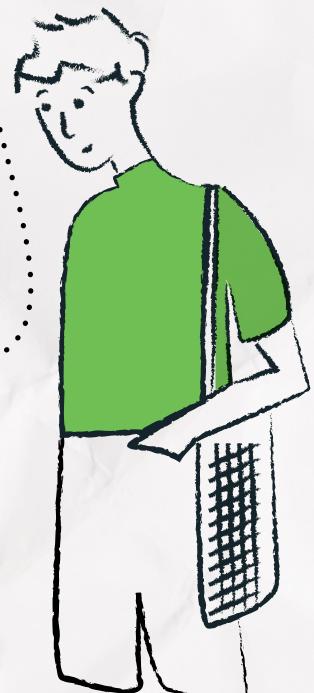
Mislim da trebaš sebi dati malo vremena. Ako se ne osjećaš ugodno u njegovoj blizini, bit će ti puno, puno lakše da napustiš to mjesto.

Da, svakako. Hvala! Razmišlju o tome. Možemo li sutra pričati?

Naravno.

VRŠNJAČKI SAVJETNICI SU UČENICI KOJI POMAŽU SVOJIM VRŠNIJACIMA KADA IMAJU NEKO PITANJE ILI SE NAĐU U NEVOLJI. S NJIMA MOŽEŠ RAZGOVARATI OPUŠTENO I U POVIERENJU, A ONI SE, AKO ZATREBA, MOGU OBRATITI ODRASLOJ OSOBI KOJA MOŽE PRUŽITI POMOĆ.

AKO TE ONLINE PRIJATELJILI NEKO DRUGI KONTAKTIRA PUTEM INTERNETA I POZOVE DA SE SASTANEŠ KAKO BI MU POZIRAO ZA SEKSUALNO EKPLICITNE FOTOGRAFIJE ILI DA IMA SEKS S TOBOM, TA OSOBA ČINI KRIVIČNO DJELO.

KADA NEKO IZGRADI ODNOS I POVJERENJE S DJEĆOM U SVRHU SEKSA ILI OMOGUĆAVANJA SEKSUALNOG KONTAKTA, TO SE ZOVE „GROOMING“ (MAMLJENJE) I PREDSTAVLJA JEDAN OBLIK SEKSUALNOG ZLOSTAVLJANJA. MOŽE SE ODVIJATI NA INTERNETU ILI VAN INTERNETA. TAKVE OSOBE NASTOJE STVORITI ILUZIJU PRIJATELJSTVA ILI LJUBAVNE VEZE S DJETETOM.

vršnjački savjetnik

NEKE SLIKE SU PODIJELJENE U NAŠEM GRUPNOM ČETU

Trebamo popričati o nečem ozbilnjom.

Zdravo, o čemu se radi?

Znate, ima ovaj novi dječak u drugom razredu.

Da, mislim da sam čula nešto o njemu, ali ja mu ne predajem.

Neka djeca su ga počela maltretirati, da testiraju njegovu reputaciju opasnog momka. I sad mu se svi smiju.

To zvuči baš zabrinjavajuće. Dodite, ovdje možemo na miru popričati... Da čujem, šta se desilo?

Na početku je bilo smiješno, al' sad je postalo čudno to što se događa. Neki njegovi drugovi iz razreda su napravili lažni profil i počeli su mu pisati komentare kako mu je pas sladak, kako su mu super crteži na Insta, kako je zgodan...i druge slične komentare...

Je li više njih uređivalo taj profil?

Na početku ih je bilo troje, poslije nemam pojma.

Dobro.

Stalno su mu pisali na četu, ujutro, navečer i nakon nekog vremena stvari su izmakle kontroli. Možete i sami zamisliti.

Znači, zloupotrijebili su njegovo povjerenje.

Ali to nije kraj priče. Kako je to sve uzelo maha, počele su da kruže neke slike i poruke. On definitivno ne bi volio da ih iko vidi... Čak ih je i mom bratu neko poslao privatnom porukom, a i mi smo ih primili u grupnom četu našeg razreda. Ko zna koliko ljudi je to primilo...

Drago mi je što ste me o tome obavijestili. Ne samo da je to vrlo zlonamjerno i opasno, već može rezultirati krivičnom prijavom.

Ali mi ne želimo da se zna da smo mi to prijavili...

Naravno, ovo ostaje među nama. Hvala vam što imate povjerenja u mene. Porazgovaraču sa njegovim razrednikom i uradit ćemo sve što možemo da ovo riješimo.

Koji je sljedeći korak? Trebamo li napraviti snimak ekran?

Ako je fotografija dostupna javnosti, treba je pobrisati ili prijaviti što je prije moguće i ne smiješ je dalje dijeliti. Znaš li kako se to radi?

Valjda znam.

Mogu ti pokazati kako, a i drugi ti mogu pomoći s tim. Ali ako izričito naznačiš u svojim čet grupama da se ti s ovim ne slažeš i to može pomoći u datoј situaciji.

Treballi bi popričati i sa dječakom, ali ne želim da on sada uradi nešto nepromišljeno...ili da se na nas naljuti.

Na žalost, ne možemo ga zaštiti od bola koji mu je nanesen, ali mu možemo pomoći da lakše prevaziđe ovu situaciju. Razmislimo o tome zajedno, koje bi bilo najbolje rješenje za ovaj problem!

KADA ŠALJEŠ SEKSUALNO EKPLICITNE SLIKE I VIDEO KLIPOVE NA KOJIMA SI TI ILI POŠALJEŠ NEKOME PORUKU EROTSKOG SADRŽAJA MOBILnim TELEFONOM ILI PUTEM INTERNETA TO SE ZOVE „SEXTING“. AKO JOŠ NISI NAPUNIO/ NAPUNILA 18 GODINA, TAJ SADRŽAJ SE MOŽE SMATRATI PORNOGRAFSKIM SNIMKOM!

ONLINE ZLOSTAVLJANJE MOŽE BITI SEKSUALNE PRIRODE ILI NA NEKI DRUGI NAČIN UVREDLJIVO (NA PRIMIER, KADA NEKO TIME VRŠI PRITISAK NA TEBE DA RADIŠ NEKE SEKSUALNE STVARI, IAKO TI TO NE ŽELIŠ, KADA TI ŠALJE SLIKE ILI TE ISKORIŠTAVA). TO UKLJUČUJE I Pribavljanje tvojih ličnih podataka protiv tvoje volje, ucjenjivanje, isključivanje, trolovanje, maltretiranje komentarima i ponašanjem.

nastavnik

SVAKO KO POHRANjuje i distribuiru seksualne slike djeteta (i tinejdžera mlađih od 18), a ima dovoljno godina da se može smatrati zakonski odgovornim, može snositi odgovornost za takvo ponašanje!

INFORMISANJE ODRASLIH JE VAŽNO ZA ZAŠTITU DJECE. NEKI ODRASLI IMaju obavezu da slučaj prijave službi dječje zaštite (to se odnosi na nastavnike, pedijatre i stručne osobe koje su odgovorne za tvoju dobrobit), ako je to u najboljem interesu djece.

Ako dobiješ ovake slike ili video klipove od prijatelja, ti nisi ništa pogrešno uradio/uradila, ali ako taj sadržaj sačuvaš na svom telefonu, to može biti kažnivo. Takov sadržaj trebaš odmah pobrisati i ne smiješ ga dalje dijeliti, odnosno slati drugima.

POMOZITE ONIMA KOJI SU POVRIJEĐENI DA SE ŠTO PRIJE OPORAVE!

DA LI JE TO KRVIČNO DJELO?

U SKLADU SA ZAKONOM, SLIKE NA KOJIMA JE PRIKAZANO DIJETE MLAĐE OD 18 GODINA U SEKSUALNOJ SITUACIJI, ODNOSNO SLIKE KOJE UPUĆUJU NA SEKS ILI PRIKAZUJU DJETETOV SPOLNI ORGAN SMATRAJU SE DJEĆIJOM PORNOGRAFIJOM.

SVAKO KO KREIRA, POHRANI ILI UČINI DOSTUPNIM, TE DISTRIBUIRA ILI SVIESNO POSJEĆUJE STRANICE NA KOJIMA GLEDA OVRU VRSTU SLIKE ILI VIDEO KLIPPOVA MOŽE BITI KAŽNEN ZA TO. ZAKON ŠTITI DJECU MLAĐU OD 18 GODINA OD SLIKANJA I SNIMANJA FOTOGRAFIJA I VIDEO KLIPPOVA SEKSUALNOG SADRŽAJA, ODNOSNO OD OBJAVLJIVANJA TAKVIH SADRŽAJA.

STAROSNA DOB ZA KRVIČNU ODGOVORNOST OVISI O DRŽAVI U KOJOJ ŽIVIŠ. MOŽEŠ PODLIJEGATI KRVIČNOJ ODGOVORNOSTI ČAK I AKO NISI JOŠ NAPUNIO/NAPUNILA 18 GODINA.

MINIMALNA DOB ZA KRVIČNU ODGOVORNOST JE OBICNO 14 GODINA, KAO ŠTO JE TO SLUČAJ U MAĐARSKOJ, NJEMAČKOJ I RUSKOJ FEDERACIJI, ALI SE RAZLIKUJE OD DRŽAVE DO DRŽAVE. U FRANCUSKOJ I GRČKOJ JE 13 GODINA, 12 U BELGIJI, NIZOZEMSKOJ I TURSKOJ I 10 U UK I ŠVICARSKOJ.

Zdravo, imam jedno pitanje

Zdravo! Kako ti mogu pomoći?

Prijateljica mi je upravo prekinula s momkom i on je sada ucjenjuje da će njene slike objaviti na nekim stranicama

Zanima me šta će se desiti ako on to uradi i šta se može poduzeti

Koliko godina ima tvoja prijateljica?

17

Dobro. Možeš li mi reći o kakvih se slikama radi?

ima nekih golih i polugolih slika i nekih vrlo seksualnih slika

Drago mi je što si nam se obratila jer su zakoni vrlo strogi kada je riječ o dijeljenju slika na kojima je prikazano golo ili polugolo tijelo osoba mlađih od 18.

Svako ko objavljuje, dijeli ili prenosi takve fotografije ili video klipove drugima može biti optužen za krvično djelo.

Bivši momak tvoje prijateljice može biti kažnjen što je napravio, podijelio ili objavio te fotke, čak i ako još nije napunio 18.

čak i ako je ona pristala da je njen momak tako slikao?

Ili ako je ona njemu poslala te slike? 😱

Čak i ako je ona njemu poslala te slike ili su slike napravljene uz njenu saglasnost,

znači, nije važno ko je vlasnik slika

Nije važno, jer je slikanje i pohranjivanje takvih slika kažnjivo u skladu sa zakonom

i znači kažnjivo je, čak i ako ih čuva samo na svom telefonu?

Da. Štaviše, postupak se može pokrenuti protiv bilo koje osobe koja prima takvu sliku i sačuva je ili podijeli, umjesto da je pobriše.

čak i ako je to njena slika na kojoj je ona???

Obično samo ako je na slici prikazan neko drugi.

Znači ako se cijela ova priča objavi moja prijateljica neće imati problema? 😊

Ona neće imati problema, ali njen bivši momak i svi drugi mogu biti kažnjeni ako objave te fotke.

kako možemo to prijaviti? Trebaju li roditelji znati za to?

Djeca mogu prijaviti slučaj, sami ili skupa sa roditeljima.

U NEKIM ZEMALJAMA JE DJECI DOZVOLOJENO DA SLIKAJU SVOJE TIJELA, ODNOSNO ČUVAJU SELFIE SVOG TIJELA, POD USLOVOM DA SU NAPUNILI ZAKONSKU DOB KADA MOGU DATI PRISTANAK NA SEKSUALNI ODнос.

KADA GOD NADLEŽNA TIJELA SAZNaju ZA EVENTUALNO KRŠENJE ZAKONA, ONI TO MORAJU ISTRAŽITI. POLICIJA ĆE PROVESTI ISTRAGU ČAK I AKO JE OSOBA KOJA OBJAVLJUJE SLIKE U DRUGOJ DRŽAVI. O PRIJAVI SE OBAVJEŠTAVAJU I SLUŽBE DJEĆIJE ZAŠTITE.

AKO SI POKUŠAO/POKUŠALA DA NEŠTO PRIJAVIŠ, A POLICIJA TE NE UZIMA ZA OZBILJNO, POZOV LINIJU ZA POMOĆ I PODRŠKU DJECI.

DA BI PRIJAVILI NEKU SLIKU, ODABERITE SVOJU DRŽAVU NA: WWW.INHOPE.ORG

čet

TVOJA PRIVATNOST I LIČNE INFORMACIJE MORAJU SE ZAŠTITITI.

hoće li policija vidjeti fotke?

Kada se pokrene postupak, istražitelji moraju utvrditi ko je žrtva, tako da je uobičajeno da oni vide snimke. Slike se evidentiraju kao dokaz, ali je lista osoba koje mogu pregledati dokaze ograničena.

a šta ako uhapse njenog bivšeg momka?

Nadležna tijela razmatraju težinu i okolnosti krivičnog djela. Cilj eventualne kazne je da bude djełotvorna, srazmerna i da odvraća druge od sličnog ponašanja. Šta god da odluče nadležna tijela, ovdje se radi o njegovoj odgovornosti, a ne krivici twoje prijateljice.

kao na primjer?

Zatvorska kazna, novčana kazna, a može također biti isključen iz nečega ili mu može biti naređeno da pohađa neki obrazovni program.

kako ga onda ona može natjerati da obriše fotke?

Nadležna tijela ga mogu natjerati da obriše fotke, a njen razgovor s njim može doprinijeti da on shvati kakve su posljedice onog što radi.

ok, sve mi je jasno, hvala, čaaoo!! 😊

Ako budeš imala još nekih pitanja, slobodno me opet kontaktiraj! Čao

KADA JE POKRENUŤ KRIVIČNI POSTUPAK

U ODREĐENIM SITUACIJAMA SASLUŠANJE VRŠI PSIHOLOG. NEKE DRŽAVE IMAJU PRAVILO DA DIJETE U PREDMETIMA SEKSUALNOG NASILJA UVIJEK SASLUŠAVA OSOBA ISTOG SPOLA KAO DIJETE.

AKO NE POZNAYEŠ JEZIK, S TOBOM UVIJEK MORA BITI PRISUTAN PREVODILAC.

OBAVIESTI O TOME SVOG ADVOKATA ILI NADLEŽNA TIJELA I ONI ĆE SE ZA TO POBRINUTI.

TVOJA SIGURNOST JE UVIJEK NA PRVOM MJESTU. NADLEŽNA TIJELA TE MORAJU ZAŠTITITI OD ZASTRŠIVANJA, OSVETE I PONOVNE VIKTIMIZACIJE. AKO SE NE OSJEĆAS UGODNO ILI TE STRAH, RECI TO STARIJIM OSOBAMA KOJE SU TU ZA TEBE DA TI POMOGNU SA PROCEDUROM.

TVOJA PRIVATNOST MORA BITI ZAŠTIĆENA. ČAK I AKO SE NA TV-U ILI RADIJU PRIĆA O TOME ŠTA SE DESILO, TVOJE IME I PREZIME I TVOJ LIK MORAJU BITI SKRIVENI OD JAVNOSTI I NE SMJU SE OBJAVITI NITI JEDAN PODATAK POMOĆU KOJEG SE MOŽE UTVRDITI TVOI IDENTITET.

(...) Sada kad smo se upoznali, dozvolite mi da vam ukratko kažem šta sve možete očekivati tokom postupka. Potrudiću se da budem jasan, ali ako bilo kome od vas dvoje nešto ne bude jasno, slobodno me pitajte!

(dijete) Ureda.

(roditelj) Hvala.

Tvoja zaštita je od ključne važnosti tokom istrage i krivičnog gonjenja. Tvoja prava i tvoji najbolji interesi moraju se uvijek poštovati.

(r) Na šta sve trebamo biti spremni?

Svrha istrage je da se utvrdi šta se desilo. Tokom istrage prikupljaju se dokazi koje procjenjuje sud. Bićeš pozvan na saslušanje. Ono što izjavиш tokom saslušanja, odnosno tvoj iskaz, može se koristiti kao dokaz pred sudom, osim ako ga ti ne povučeš.

(d) Moram li sve ispričati?

Pomoći ćeš istrazi ako budeš iskren. To je također tvoja dužnost. U slučaju da je to apsolutno neophodno, sudija ili druga nadležna tijela mogu ti postaviti nešto detaljnija pitanja.

(r) Da li je apsolutno neophodno da moj sin svjedoči?

Možda će biti potrebno da vaš sin svjedoči ako policija na drugi način ne može pribaviti dokaze, odnosno ako Damir želi da svjedoči, on će i biti saslušan.

(r) Gdje trebamo doći?

Dobićete dopis (poziv) u kojem je navedeno ime nadležnog tijela i adresa. U nekim slučajevima je moguće da se saslušanje obavi putem video poziva, odnosno da ne morate dolaziti lično.

(r) Njemu je teško da o tome priča. Je li dovoljno da samo jednom ispriča?

Policija treba da izbjegava ponavljanje saslušanja kako dijete ne bi moralo ponovno da daje izjavu. Iz tog razloga se saslušanje snima i taj snimak se može koristiti kao dokaz pred sudom. Ali i dalje je moguće da će o tome morati pričati više puta.

(d) Može li mama poći samnom?

Da. Sve dok ne napuniš 18 godina tvoj roditelj ili pravni zastupnik moraju biti prisutni. U nekim situacijama možeš da odabereš odraslu osobu koja će ti biti pratinja.

(d) Ko će još biti tu?

Policajac koji postavlja pitanja, ali možeš zatražiti da tu bude prisutan i psiholog. Kao tvoj advokat i ja mogu biti prisutan.

(d) Hoće li osoba koja je sve ovo započela biti također prisutna?

Poduzet će se mjere kako se ne bi našao licem u lice sa osobom koja te povrijedila. O tome se uvijek vodi računa, osim ako to nije u tom najboljem interesu i ako o tome nisi već razgovarao sa nadležnim.

(r) Koliko znam, lokalne novine su već počele postavljati pitanja o incidentu...

U predmetima seksualnog zlostavljanja novinarima nije dozvoljeno da učestvuju u suđenju. I javnost može biti isključena sa suđenja ako to bude zatraženo. Saslušanja su uvijek zatvorena. Novinari ne smiju ništa objaviti što bi drugima omogućilo da saznaju tvoj identitet.

(r) Možemo li se obratiti nekome za pomoć?

Ako želite, Damir može razgovarati sa stručnim osobama koje će mu pomoći da se lakše nosi sa teretom postupka i krivičnog djela. Na raspolaganju vam može biti i pravna pomoć, a možete zatražiti pomoć i od vanjskih grupa, fondacija i udruženja.

DOBİJEŠ SVE INFORMACIJE KOJE ĆE TI POMOĆI DA RAZUMIJEŠ SVOJA PRAVA I DA ZNAŠ KOJA VRSTA POMOĆI TI JE NA RASPOLAGANJU. VAŽNO JE DA RAZUMIJEŠ PROCES, SVOJU ULOGU, TE FAZE, ISHODE I TROŠKOVE POSTUPKA U TVOM PREDMETU.

IMAŠ PRAVO NA PRAVIČNO SUDENJE. NADLEŽNO TIJELO MORA OSIGURATI DA TI SE NIŠTA LOŠE NE DESI TOKOM SUDENJA I DA DOBJIJEŠ SVU POMOĆ KOJA TI JE POTREBNA. POSTUPCI NE BI TREBALI DUGO DA TRAJU, ALI NA ŽALOST, NEKAD MOGU PROĆI MJESECI, PA I GODINE.

TOVOJE MIŠLJENJE JE VAŽNO I UVIJEK MU SE MORA PRIDATI ODGOVARAJUĆA PAŽNJA. AKO ŽELIŠ, MOŽEŠ SVOJE MIŠLJENJE ISKAZATI PREKO POSREDNIKA, NPR. RODITELJA ILI ADVOKATA.

AKO JE TO IKAKO MOGUĆE, IZIAVE OD DJECE UZIMAJU SE U LIJEPO UREĐENIM PROSTORIJAMA KOJE SU NAMJEŠTENE I PRILAGOĐENE ZA TU SVRHU. UPITAJTE POLICAJCA ILI SVOG ADVOKATA DA LI VAM SE TO MOŽE OMOGUĆITI.

advokat

U SLUČAUJU DA SU TE RODITELJI ILI PRAVNI ZASTUPNIK POVRIJEDILI ILI ZLOSTAVLJALI I DA SU TVOJI INTERESI U PITANJU, BIĆE TI DODIJELJEN POSEBNI STARATELJ („GUARDIAN AD LITEM“) KOJI ĆE TI POMOĆI I ZAŠTITITI TVOJA PRAVA TAKO DA SE NIKADA VIŠE NE MORAŠ OSLANJATI NA OSOBU KOJA TE ZLOSTAVLJALA.

DUŽNOST DRŽAVE JE DA TE ZAŠTITI

Nikome nije dozvoljeno da te povrijedi ili iskorištava. Tvoje tijelo pripada samo tebi. Niko ne smije raditi sa tvojim tijelom stvari koje ti ne želiš. Niko se ne smije igrati sa tvojim osjećajima i izlagati te pritisku.
Država je obećala da će poduzeti sve što je u njenoj moći da te zaštitи.

Gdje je država to obećala?

Pred Vijećem Europe potpisana je međunarodna konvencija 2007. godine na otoku Lanzarote u Španiji. Ta konvencija se zove Lanzarote konvencija.

Koje su sve države uključene?

Skoro sve države evropskog kontinenta su prihvatile Lanzarote konvenciju i dogovorile se da će štititi tvoja prava.

O čemu se radi u Konvenciji?

Konvencija zabranjuje seksualno iskorištavanje i zlostavljanje djece. Ko god povrijedi dijete čini krivično djelo. Svrha Konvencije je da spriječi da do toga dođe, da zaštitи one koji su povrijeđeni te utvrdi odgovornost onih koji su nanijeli povredu.

Na koji način država to postiže?

Država je dužna da te upozna sa tvojim pravima kako bi mogao/mogla prepoznati zlostavljanje, učiti o seksualnom obrazovanju i seksualnosti i znati kome se sve može obratiti. Država je dužna osigurati da su stručne osobe koje rade sa djecom za to dobro osposobljene i da rade u tvom najboljem interesu. Također je dužna da istraži i procesuira ova krivična djela i sarađuje sa drugim državama na tome.

Da li iko provjerava da li država zaista ispunjava svoja obećanja?

Za to se brine Lanzarote komitet. Komitet postavlja pitanja državama koje su dužne da na njih odgovore. Komitet također zanimaju stavovi civilnog društva i djece.

Šta je Vijeće Evrope?

Vijeće Evrope je tijelo koje ima 47 država članica sa područja cijelog evropskog kontinenta. Vijeće Evrope od 1949. godine radi na promovisanju demokratije i zaštiti ljudskih prava.

Lanzarote konvencija

Mišljenja iskazana u ovoj brošuri odgovornost su autora i ne odražavaju nužno zvaničnu politiku Vijeća Evrope.

Sva prava zadržana. Nijedan dio ove publikacije ne smije se prevoditi, reproducirati niti prosljeđivati u bilo kojem obliku i pomoću bilo kojih sredstava, elektronskih (CD-Rom, internet, itd.) ili mehaničkih, što uključuje fotokopiranje i snimanje ili sisteme za pohranjivanje ili preuzimanje informacija, bez prethodne pismene saglasnosti Direkcije za komunikacije (F-67075 Strasbourg Cedex ili publishing@coe.int).

Urednici: Barbara Németh, Hintalovon
Child Rights Foundation

Ilustracije: Hintalovon Child Rights
Foundation

Council of Europe Publishing F-67075
Strasbourg Cedex <http://book.coe.int>

© Vijeće Evrope, novembar, 2019.

Štampano u Vijeću Evrope

Vijeće Evrope izražava posebnu
zahvalnost Fondu za *eliminaciju nasilja nad
djecom* za finansijsku podršku ovom
programu.

Ova brošura je izrađena u partnerstvu sa djecom i uz podršku Hintalovon Child Rights Foundation. Djeca su pružila korisne informacije o tome šta vam sve treba objasniti i na koji način.

ZA VIŠE INFORMACIJA POSJETI:

www.coe.int/children

**POŠALJI NAM MAIL SA
SVOJIM KOMENTARIMA NA:**

lanzarote.committee@coe.int

BOS

Vijeće Evrope je glavna organizacija za zaštitu ljudskih prava na kontinentu. Od njegovih 47 država članica, 28 su istovremeno i članice Evropske unije.

Sve države članice Vijeća Evrope su potpisale Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum koji ima za cilj da zaštiti prava čovjeka, demokratiju i pravnu državu. Evropski sud za ljudska prava kontroliše implementaciju Konvencije u državama članicama.

**End Violence
Against Children**
THE FUND

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE